

สถานการณ์การรุกรานของอิกัวน่าเขียว (Iguana iguana)

ในพื้นที่ เขาพระยาเดินธง จังหวัดลพบุรี

สถานการณ์ล่าสุดการแพร่พันธุ์

มีรายงานข่าว พบเจออิกัวน่าเขียวที่บริเวณชุมชนเขาพระยาเดินธง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (alien species) โดยชาวบ้านในพื้นที่ดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการที่อิกัวน่ามีการเข้ามากัดกินพืชผลการเกษตร จนไม่สามารถปลูกพืชผลการเกษตรได้ และอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่ในการแย่งแหล่งอาหารและคุกคามต่อชนิดพันธุ์ท้องถิ่น

การเกษตร จนไม่สามารถปลูกพืชผลการเกษตรได้ และอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่ในการแย่งแหล่งอาหารและคุกคามต่อชนิดพันธุ์ท้องถิ่น

สถานะตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 อิกัวน่าเขียว เป็นสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา 9 และมีสถานะเป็นสัตว์ป่าตามบัญชี 2 ของอนุสัญญา CITES ซึ่งการนำเข้า - ส่งออกต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีฯ แต่ไม่ได้กำหนดให้เป็นชนิดพันธุ์ที่ต้องแจ้งครอบครอง ไม่ต้องขออนุญาตเพาะพันธุ์และค้า ตามมาตรา 19 28 และมาตรา 30
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 เรื่อง มาตรการป้องกัน ควบคุม และกำจัด ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น กำหนดให้อิกัวน่าเขียว อยู่ในบัญชีทะเบียนรายการ 3 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีประวัติรุกรานแล้วในประเทศอื่น แต่ยังไม่รุกรานในประเทศไทย

มาตรการเร่งด่วนในการดำเนินการป้องกันการแพร่พันธุ์

- มอบหมาย สบอ. 1 สาขาสระบุรี ดำเนินการดักจับอิกัวน่าเขียว ออกจากพื้นที่เขาพระยาเดินธง และนำไปเลี้ยงดูแลที่ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าที่ 1 นครนายก
- มอบหมายให้ สบอ. ทุกแห่ง ดำเนินการสำรวจอิกัวน่าเขียว ที่ไม่มีผู้ครอบครองและปล่อยทิ้งในพื้นที่ชุมชนหรือสาธารณะ และดำเนินการดักจับ เพื่อนำมาดูแลที่สถานี่เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า และศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าทั่วประเทศ
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ หากพบเห็นอิกัวน่าเขียว ให้โทรแจ้งสายด่วน 1362 เพื่อประสานงานให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการดักจับ นำไปเลี้ยงดูแลที่สถานี่เพาะเลี้ยงและช่วยเหลือสัตว์ป่าใกล้เคียง
- การครอบครอง อิกัวน่าเขียว ไร้ความผิดตาม พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า 2562 ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบจำนวนของอิกัวน่าเขียวในประเทศไทย จึงขอความร่วมมือผู้ครอบครองแจ้งจำนวนอิกัวน่าเขียวต่อเจ้าหน้าที่ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ให้แจ้งต่อ กคส. สำหรับในพื้นที่ในส่วนภูมิภาค ให้แจ้งต่อ สบอ. ในท้องที่รับผิดชอบ
- ออกประกาศ อส. ไม่พิจารณาอนุญาตให้นำเข้าอิกัวน่าทุกชนิด ในสกุลอิกัวน่า (Iguana) เพื่อควบคุมจำนวนอิกัวน่าเขียวในประเทศไทย

การกระจายพันธุ์ตามธรรมชาติ

อิกัวน่าเขียว มีการกระจายพันธุ์ตามธรรมชาติ ในทวีปอเมริกากลางและอเมริกาใต้ และเม็กซิโก ถือเป็นสัตว์ป่าต่างถิ่น (alien species) ในประเทศไทย สามารถปรับตัวในพื้นที่ป่าไม้ไม่หนาแน่น โดยเลือกอยู่ในจุดเรือนยอดและต้นไม้ใกล้แหล่งน้ำ

ปัจจุบันมีการรายงานพบใน 2 พื้นที่ ได้แก่

- บริเวณพื้นที่ชุมชนใกล้เขาพระยาเดินธง อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี
- พื้นที่วัดป่าคำชะโนด อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี

ประเด็นการแพร่กระจายเชื้อโรคสู่คน

สัตว์ป่าในกลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน รวมถึงอิกัวน่าเขียว มักพบเชื้อซาลโมเนลลา ซึ่งอาจติดต่อสู่คนได้โดยตรง และทางอ้อมจากการสัมผัสของเสียที่ขับถ่ายไว้ตามถนน บ้านเรือน หรืออาจปนเปื้อนอาหาร ผู้ที่ติดเชื้อมีอาการ อาเจียน ท้องเสียได้

ข้อมูลการนำเข้าและส่งออก

- ข้อมูลการนำเข้า ในช่วง พ.ศ. 2533 - 2565 จำนวนทั้งสิ้น 11,622 ตัว
- ข้อมูลการส่งออก ในช่วง พ.ศ. 2520 - 2565 จำนวนทั้งสิ้น 1,390 ตัว

ข้อมูลการสำรวจการครอบครอง อิกัวน่าเขียว (*Iguana iguana*)

ข้อมูล ณ วันที่ 16 พ.ย. 2566 ถึง 12 ธ.ค. เวลา 9.00 น.

แบบสำรวจการครอบครอง
อิกัวน่าเขียว (*Iguana iguana*)
ขอความร่วมมือผู้ที่มีอิกัวน่าเขียว
ในครอบครองตอบแบบสอบถาม
สำรวจการครอบครองอิกัวน่าเขียว เพื่อเป็นข้อมูล
ในการควบคุมจัดการประชากร

ผู้แจ้งครอบครอง

412
ราย

อิกัวน่าเขียว

4,468
ตัว

จังหวัด	จำนวนผู้แจ้ง	จำนวนอิกัวน่าเขียว	จังหวัด	จำนวนผู้แจ้ง	จำนวนอิกัวน่าเขียว
1. ชลบุรี	19	996	36. กาฬสินธุ์	1	15
2. ขอนแก่น	13	492	37. สุราษฎร์ธานี	5	13
3. กรุงเทพมหานคร	67	431	38. ลำพูน	4	12
4. สุนทรสาคร	10	254	39. ลำปาง	2	12
5. ยโสธร	8	219	40. บุรีรัมย์	6	12
6. เชียงใหม่	9	210	41. มหาสารคาม	3	11
7. ราชบุรี	6	148	42. นครศรีธรรมราช	7	10
8. เพชรบุรี	6	146	43. นครนายก	3	10
9. บนนบุรี	18	143	44. จันทบุรี	4	9
10. ปทุมธานี	17	122	45. พิจิตร	4	8
11. สุนทรปราการ	21	91	46. สระแก้ว	3	7
12. นครปฐม	13	88	47. สระบุรี	5	6
13. อุบลราชธานี	8	82	48. เลย	2	6
14. ลพบุรี	10	78	49. บุคคหาร	1	6
15. ระยอง	12	68	50. ประจวบคีรีขันธ์	4	6
16. นครสวรรค์	4	66	51. ชัยนาท	2	6
17. เชียงราย	11	61	52. กระบี่	1	6
18. สุพรรณบุรี	4	58	53. แม่ฮ่องสอน	2	5
19. ชุมพร	3	57	54. กำแพงเพชร	3	5
20. ฉะเชิงเทรา	7	50	55. หนองคาย	2	4
21. พิษณุโลก	7	45	56. ชัยภูมิ	2	4
22. บึงกาฬ	3	45	57. อุทัยธานี	1	3
23. นครราชสีมา	10	35	58. อำนาจเจริญ	1	3
24. สกลนคร	2	29	59. สุรินทร์	2	3
25. ร้อยเอ็ด	5	28	60. สงขลา	1	2
26. พระนครศรีอยุธยา	11	28	61. กุกีต	1	2
27. พะเยา	3	26	62. แพร่	1	2
28. ปราจีนบุรี	5	25	63. ตาก	1	2
29. สุนทรสงคราม	2	24	64. สิงห์บุรี	1	1
30. ศรีสะเกษ	4	24	65. พังงา	1	1
31. จุฑราณี	3	20	66. บิตตาณี	1	1
32. จุฑรดีดัก	4	18	67. น่าน	1	1
33. เพชรบูรณ์	2	18	68. ตราด	1	1
34. สุโขทัย	4	17	69. กาญจนบุรี	1	1
35. ตรัง	3	15	70. ไม้ระยุ	1	15

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กองทุนครอบครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา

ส่วนจัดการสัตว์ป่าต่างประเทศ
0 2561 0777 ต่อ 2912